

Men hertil kommer en ganske særlig Omstændighed, som gjør, at den høitagede Finansminister maa opgive sit Standpunkt om Kompensation, nemlig den, at han ikke har Skygge af Ret til at fastholde dette Standpunkt. Under hvilken Titel var det, at denne Lov af 5te August, som indbringer imellem 3 og 4 Millioner Kr. aarlig, blev fremlagt i Landstinget i 1864? Den sidste Sag paa Dagsordenen, sagde Formanden, er: „Forelæggelse ved Finansministeren af Udkast til Lov, angaaende en Krigsskat paa Brænderidriften og Vareindsørslen, samt Stadsfæstelse af den foreløbige Lov af 19de Februar 1864 angaaende samme Gjenstand“. Dette var altsaa Lovens Titel, og det blev bemærket af mig, som dengang var Finansminister — med den høitærede Formands Tillæbelse vil jeg oplæse et Par Ord — som følger: „Det er en Selvfølge, at, idet Krigen brød ud, maatte der være al Opmfordring for Regjeringen til at søge ad Bestatningsveien at tilveiebringe idetmindste Bidrag til at afholde de dermed forbundne overordentlige Udgifter“.

Den Lov, som den høitærede Finansminister ikke vil opgive uden Erstatning, er altsaa en Krigsskatlov. Denne Titel beholdt Loven under hele Behandlingen. I selve Loven, hvor Titelen er angiven, hedder det: „Udkast til Lov angaaende en Krigsskat paa Brænderidriften og Vareindsørselen“, og i den af Udvalget afgivne Betænkning hedder det: „Betænkning over Udkast til Lov om en Krigsskat paa Vareindsørselen og Brænderidriften.“ Under samme Titel gif Loven da over til Folkethinget, hvor den beholdt denne Titel hele Veien igjennem. I selve Folkethinget bemærkede Formanden: „Fra Landstingets Formand har jeg modtaget det af Landstinget vedtagne Forslag til Lov angaaende en Krigsskat paa Brænderidriften og Vareindsørselen samt Stadsfæstelse af foreløbig Lov af 19de Februar 1864 angaaende samme Gjenstand.“ Den samme Titel beholdt Loven under hele Behandlingen, og da saa endelig Loven blev vedtagen af Hans Majestæt Kongen (Stemmer: „stadfæstet!), ja stadfæstet af Hans Majestæt Kongen, saa hedder det i Mødet den 12te August: „Fra Finansministeren har jeg modtaget Exemplarer af den nu stadfæstede Lov angaaende en Krigsskat paa Brænderidriften og Vareindsørselen,

hvoraf Exemplarer ville blive omdelte.“ Det er altsaa en Lov om en Krigsskat, og det fremgaar ogsaa af Forhandlingerne, at man fra alle Sider paa ingen Maade har anset denne Lov som en blivende Lov, men som en aldeles midlertidig Lov. Dette blev ogsaa gjentagne Gange bemærket fra alle Sider. Saaledes tilloed jeg, som dengang sad i Folkethinget, mig at bemærke: „Dette Lovforslags Henstigt er egentlig kun at tilveiebringe Penge gjennem en Forhøielse af de bestaaende Afgifter. Ved en indgaaende Forhandling om Toldsatserne ville vi komme ind i en Kreds af høist vidtløftige Undersøgelser, der efter mit Skjøn ikke kunne finde deres Afgjørelse ved en foreløbig Lov. Ligeledes bemærkede N. Hage: „Jeg skal kun bemærke, at det heller ikke kunde falde mig ind ved et Lovudkast som det nærværende at ville gaa ind paa Toldtarifens Bedommelse i det Hele. Jeg er aldeles overbevist om, at den Tid ikke er fjern, da vi ville være nødsagede til at foretage en meget radikal Forandring i vor hele Toldtarif, hvis Landet skal være istand til at bære de store Byrder, som det dels har og dels vil faae. Jeg er overbevist om, at det for vort Velværes Udvikling vil være en Nødvendighed, at vi gaa ind paa et andet Afgiftsystem, hvad Told angaar, end det, der blev vedtaget forrige Aar“. Ligeledes bemærkede Gad: „Jeg har betragtet og betragter endnu den foreliggende Lov som kun at være en aldeles midlertidig, en Slags provisorisk Lov, for under de nærværende Krigsforhold at skaffe yderligere Penge i Statskassen.“ Denne Opfattelse er aldeles korrekt; den næredes fra alle Sider, ogsaa fra den Mand's Side, som underkrev Finansloven som min Eftermand i Finansministeriet. Og saa David havde samme Opfattelse; fra alle Sider betragtedes det som en midlertidig Lov, hvis Diemed det ingenlunde var at gjøre blivende Forandringer i Toldloven, men kun at skaffe et Bidrag til de ved de ekstraordinære Byrder nødvendiggjorte Udgifter. Den høitærede Finansminister vil af de vidtløftige Forhandlinger om denne Sag saavel i Folkethinget som i Landstinget, ikke finde Spor af, at man skulde anse denne Lov som en blivende Lov, som et Tillæg til Toldloven, der skulde blive staaende i al Evighed. Og hvad er det nu, den høitagede Finansmi-